

اوقات فراغت و تفریحات:

پیام‌های اصلی

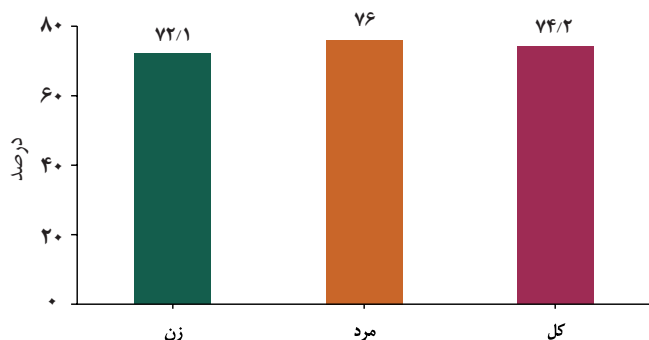
- در بین جمعیت ۱۵ تا ۶۴ سال کشور، ۷۴/۲ درصد در طول هفت روز قبل، هر روز از اینترنت استفاده کرده بودند و ۱۸/۳ درصد در هفت روز گذشته از اینترنت استفاده نکرده بودند.
- استفاده مشکل‌زا از اینترنت در طول ۱۲ ماه قبل در جمعیت ۱۵ تا ۶۴ سال کشور، ۹/۴ درصد گزارش شد که در مردان (۱۰/۹ درصد) بیش از زنان (۷/۸ درصد) بوده است.
- در بین جمعیت ۱۵ تا ۶۴ سال کشور، ۳/۱ درصد در طول ۱۲ ماه قبل قمار انجام داده‌اند. این نسبت در زنان ۱ درصد و در مردان ۵ درصد بوده است.
- در بین جمعیت ۱۵ تا ۶۴ سال کشور، ۶۳/۸ درصد ذکر کردند که در طول ۱۲ ماه قبل هیچ کتابی مطالعه نکرده‌اند که این رقم برای زنان ۵۸/۹ درصد و در مردان ۶۸/۱ درصد بوده است.

مقدمه

در این گزاره‌برگ از اطلاعات پیمایش ملی سلامت روان که در سال ۱۴۰۰ با حجم نمونه ۷۰۱۷ نفر در جمعیت ۱۵ تا ۶۴ سال ایران انجام شد، استفاده شده است. در این گزاره‌برگ، استفاده از اینترنت، شبکه‌های اجتماعی و بازی‌های دیجیتالی، وضعیت استفاده مشکل‌زا از اینترنت، انجام قمار (شرط بندی در یک بازی یا قمار بر سر پول یا یک چیز با ارزش)، وضعیت استفاده از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی، استفاده از بازی‌های دیجیتالی و مطالعه کتاب ارائه شده است.

استفاده از اینترنت

استفاده هر روز از اینترنت در هفت روز قبل، در ۷۴/۲ درصد از افراد ۱۵ تا ۶۴ سال کشور گزارش شد. این رقم در زنان ۷۲/۱ درصد و در مردان ۷۶/۰ درصد بوده است.

شکل ۱: افراد ۱۵ تا ۶۴ سال که در طول هفت روز قبل، هر روز از اینترنت استفاده کرده‌اند در سال ۱۴۰۰

استفاده از اینترنت با افزایش سن، کاهش یافته و از ۹۴/۵ درصد در جمعیت ۱۵ تا ۱۹ سال به ۴۱/۷ درصد در جمعیت ۶۰ تا ۶۴ سال می‌رسد. همچنین، استفاده از اینترنت با افزایش تحصیلات افزایش یافته و از ۱۴/۸ درصد در افراد بی‌سواد به ۹۸/۳ درصد در افراد با تحصیلات دانشگاهی افزایش یافته است.

معرفی گزاره‌برگ

گزاره‌برگ نوشتاری خلاصه برای ارائه اطلاعات در چارچوبی است که نکات کلیدی در آن برجسته شده است.

در پاسخ به چه پرسش‌هایی تدوین شده است؟

وضعیت استفاده از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی و بازی‌های دیجیتالی چگونه است؟
مطالعه کتاب چقدر است؟
میزان انجام قمار در کشور چگونه است؟

شامل چه مواردی است؟

شامل وضعیت استفاده از اینترنت، شبکه‌های اجتماعی و بازی‌های دیجیتالی، مطالعه کتاب، و انجام قمار در کشور بر اساس نتایج پیمایش سلامت روان سال ۱۴۰۰ می‌باشد.

شامل چه مواردی نیست؟

در این گزاره‌برگ از سایر مطالعات و منابع استفاده نشده است.

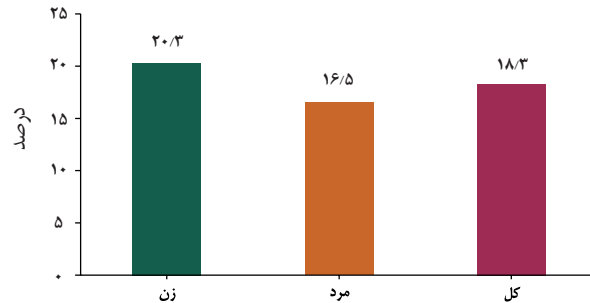
دریافت نسخه الکترونیکی

nihr.tums.ac.ir

عدم استفاده از اینترنت

در بین افراد ۱۵ تا ۶۴ سال، ۱۸/۳ درصد ذکر کرده‌اند که در طول هفت روز قبل، از اینترنت استفاده نکرده‌اند. این رقم در زنان ۲۰/۳ درصد و در مردان ۱۶/۵ درصد بوده است.

شکل ۲: افراد ۱۵ تا ۶۴ سال که در طول هفت روز قبل، از اینترنت استفاده نکرده‌اند در سال ۱۴۰۰

استفاده از شبکه‌های اجتماعی

در بین افراد ۱۵ تا ۶۴ سال، ۷۶/۷ درصد ذکر کرده‌اند که در طول شبانه روز قبل، از شبکه‌های اجتماعی برای مصارف غیرشغلی و غیرتحصیلی استفاده کرده‌اند. این رقم در زنان ۷۴/۶ درصد و در مردان ۷۸/۶ درصد بوده است.

شکل ۳: افراد ۱۵ تا ۶۴ سال که در شبانه روز قبل، برای مصارف غیرشغلی و غیرتحصیلی از شبکه‌های اجتماعی استفاده کرده‌اند در سال ۱۴۰۰

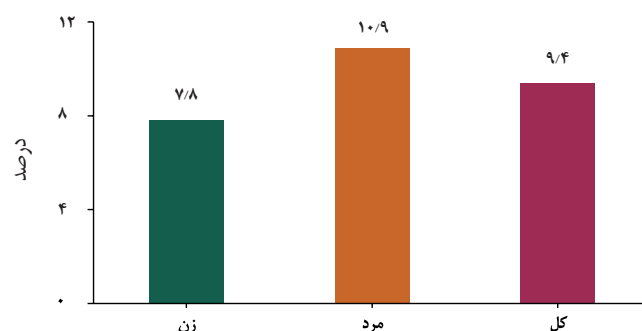
استفاده مشکل‌زا از اینترنت

بر اساس پیمایش سلامت روان سال ۱۴۰۰، ۹/۴ درصد از افراد ۱۵ تا ۶۴ سال در طول ۱۲ ماه قبل، استفاده مشکل‌زا از اینترنت داشته‌اند که این نسبت در مردان بیش از زنان بوده است.

استفاده مشکل‌زا از اینترنت با دو سوال زیر مورد بررسی قرار گرفته است:

(۱) آیا مشکلات ناشی از استفاده زیاد از اینترنت برای موضوعات غیرشغلی و غیرتحصیلی داشته‌اید و آیا با وجود مشکلات ذکر شده در سؤال قبل به استفاده از اینترنت ادامه داده‌اید؟

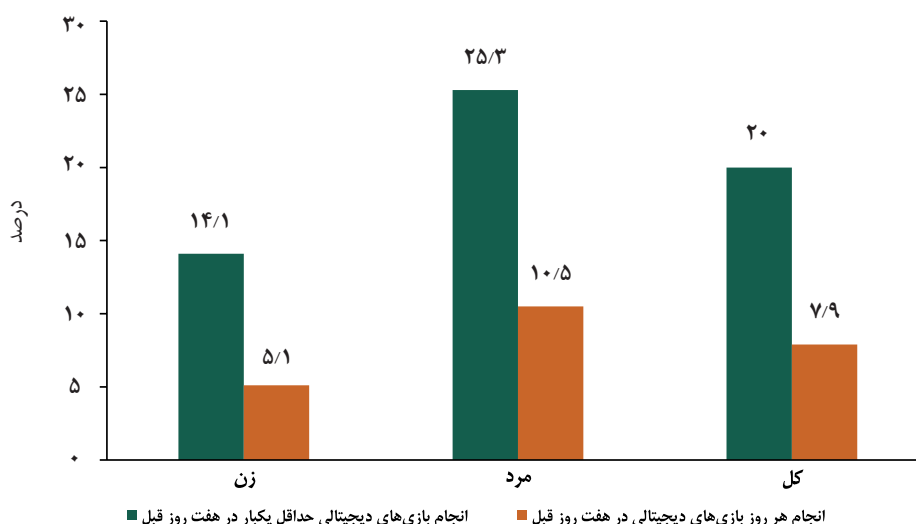
(۲) آیا در نتیجه استفاده زیاد از اینترنت علاقه خود را به فعالیت‌ها یا سرگرمی‌های قبلی از دست داده‌اید؟ در صورت پاسخ "اغلب" به یکی از دو سؤال، استفاده مشکل‌زا از اینترنت برای فرد در نظر گرفته شده است.

شکل ۴: افراد ۱۵ تا ۶۴ سال که در ۱۲ ماه قبل، از اینترنت استفاده مشکل‌زا داشته‌اند در سال ۱۴۰۰

انجام بازی‌های دیجیتال

در مورد انجام انواع بازی‌های دیجیتال (شامل بازی‌های کامپیوتری یا ویدئویی یا اینترنتی یا بازی‌های روی گوشی یا تبلت یا کنسول) ۲۰٪ درصد استفاده از این بازی‌ها را در طول هفته قبل ذکر کردند. انجام بازی‌های دیجیتال در هفته قبل با افزایش سن کاهش یافته است و از ۴۱/۸ درصد در افراد ۱۵ تا ۱۹ سال به ۴/۵ درصد در افراد ۶۰ تا ۶۴ سال می‌رسد. همچنین ۷/۹ درصد در این مدت هر هفت روز از این بازی‌ها استفاده کرده بودند.

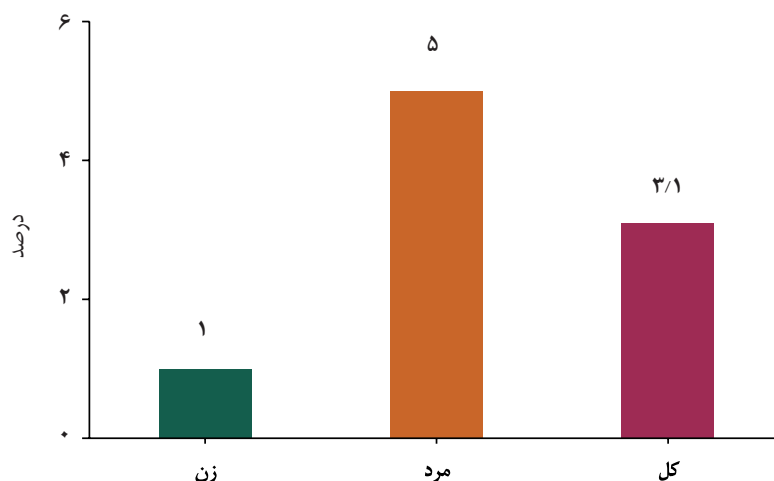

شکل ۵: افراد ۱۵ تا ۶۴ سال که در طول هفته قبل، از بازی‌های دیجیتال استفاده کرده‌اند در سال ۱۴۰۰

قمار

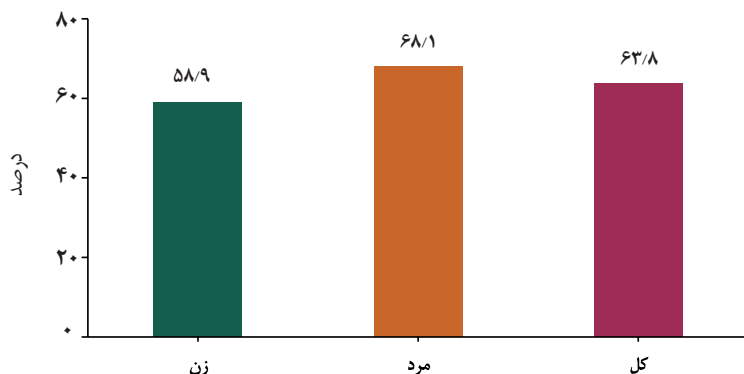
بر اساس پیمایش سلامت روان سال ۱۴۰۰، ۳/۱ درصد از افراد ۱۵ تا ۶۴ سال در طول ۱۲ ماه قبل، قمار کرده‌اند. قمار در مردان بیش از زنان بوده است.

قمار با دو سؤال زیر مورد بررسی قرار گرفته است:
(۱) آیا شرط بندی در یک بازی انجام داده‌اید؟ (۲) آیا قمار بر سر پول یا یک چیز با ارزش انجام داده‌اید؟
پاسخ "بله" به یکی از دو سؤال، به عنوان انجام قمار در نظر گرفته شده است.

شکل ۶: افراد ۱۵ تا ۶۴ سال که در ۱۲ ماه قبل، قمار کرده بودند در سال ۱۴۰۰

در جمعیت ۱۵ تا ۶۴ سال کشور، ۶۳/۸ درصد ذکر کردند که در طول ۱۲ ماه قبل هیچ کتابی مطالعه نکرده‌اند که این رقم برای زنان ۵۸/۹ درصد و در مردان ۶۸/۱ درصد بوده است

شکل ۷: افراد ۱۵ تا ۶۴ سال که در ۱۲ ماه قبل هیچ کتابی مطالعه نکرده‌اند در سال ۱۴۰۰

نتیجه‌گیری

بر اساس پیمایش ملی سلامت روان سال ۱۴۰۰، استفاده از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی در جمعیت ۱۵ تا ۶۴ سال ایران بسیار شایع است. حدود ۷۴/۲ درصد از افراد هر روز از اینترنت استفاده می‌کنند و ۷۶/۷ درصد در شبانه‌روز قبل، از شبکه‌های اجتماعی برای مصارف غیرشغلی و غیرتحصیلی بهره برده‌اند. با این حال، ۹/۴ درصد چهار استفاده مشکل‌زا از اینترنت شده‌اند که در مردان بیشتر از زنان است. این آمار نشان‌دهنده وابستگی فزاینده به فناوری دیجیتال و لزوم آموزش استفاده سالم از آن است. در حوزه بازی‌های دیجیتال، در بین جمعیت ۱۵ تا ۶۴ سال، ۲۰ درصد از افراد در هفته قبل این بازی‌ها را انجام داده‌اند و ۷/۹ درصد هر روز از آن استفاده کرده‌اند. این نسبت در گروه سنی ۱۵ تا ۱۹ سال به ۴۱/۸ درصد می‌رسد که بیانگر محبوبیت بالای این تفریح در میان نوجوانان است. از سوی دیگر، ۳/۱ درصد از افراد در ۱۲ ماه گذشته قمار کرده‌اند که این ارقام ضرورت افزایش آگاهی و پیشگیری از رفتارهای پرخطر را برجسته می‌کند. در زمینه مطالعه کتاب، ۶۳/۸ درصد از افراد در ۱۲ ماه گذشته هیچ کتابی مطالعه نکرده‌اند؛ این رقم در مردان (۶۸/۱ درصد) بیشتر از زنان (۵۸/۹ درصد) است. این کاهش تمایل به مطالعه می‌تواند تأثیر منفی بر دانش و فرهنگ عمومی جامعه داشته باشد.

به طور کلی، فناوری دیجیتال نقش مهمی در اوقات فراغت افراد ایفا می‌کند، اما استفاده نادرست از آن چالش‌هایی به همراه دارد که نیازمند برنامه‌ریزی‌های فرهنگی و آموزشی برای ترویج عادات سالم و مفید است.

گزاره‌برگ حاضر توسط مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران تهیه شده است.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران، سازمانی است که برای دیده‌بانی وضعیت سلامت، تولید و ترویج به کارگیری شواهد علمی مورد نیاز برنامه‌ریزان و سیاستگذاران سلامت در سطح ملی ایجاد شده است. تمرکز اصلی فعالیت‌های مؤسسه بر روی نتایج و پیامدهای اقدامات و مداخلات انجام شده در حوزه سلامت است. مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران در تلاش است با عمل به رسالت خود به عنوان دیده‌بان سلامت کشور با استفاده از همه توان دانشی داخل کشور و به کارگیری ظرفیت‌های بین‌المللی، ضمن پیش‌بینی روندها و رصد شاخص‌های نظام سلامت؛ با استفاده از تجربیات سایر نظام‌های سلامت، مداخلات مؤثر برای اصلاحات در نظام سلامت را طراحی و توصیه کند و در صورت اجرای آن‌ها به ارزیابی و پایش مداخلات می‌پردازد. از سویی به عنوان مرجع و مشاور تأمین شواهد علمی تصمیم‌گیران سلامت در کشور و دیده‌بانی منطقه شناخته شده و از این طریق مجریان و متولیان حوزه سلامت را در دستیابی به جامعه سالم یاری می‌کند.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت
جمهوری اسلامی ایران

بلوار کشاورز، خیابان وصال شیرازی،
خیابان بزرگمهر شرقی، پلاک ۷۰

nihr.tums.ac.ir

